

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Son yıllarda artış gösteren kadına yönelik şiddetin önlenmesi bağlamında ele alınması gereken tedbirler, sorunun devam etmemesi ve daha da büyümemesi için önem taşımaktadır. Bu önlemler arasında üzerinde durulması gereken "erken evlilik" sorunu, maalesef 64. Hükümet Programında sınırlı ve yetersiz olarak programa alınmıştır. Bireylerin psikolojik, sosyolojik gelişimini ve eğitimlerini tamamlayarak aile kurması; kurulan aile birliğinin devamlılığını sağlıklı bir şekilde sürdürmede ve gelecek için sağlıklı nesiller yetiştirmede de başarılı olma olasılığını arttıracaktır. Bu nedenle okula devam edemeyen, erken evlilik riski altında olan kız çocuklarının korunmasına yönelik araştırma ve çözüme yönelik çalışmalar yapmak üzere; Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

1-Deniz Depboylu
Aydın Milletvekili

E. Alın

Erkan Akçay

Oktaoğlu

Ahmet Selim Turdakul
Antalya Mv.

2 Ümit Özdağ

Adana Milletvekili

Smel OK

Seyfettin Öner
Adana Mv.

Aziz FİDEH

İstanbul Milletvekili

Yusuf Halacoglu

Kayseri

Fahrettin Öner
Kahramanmaraş Milletvekili

Zahol TOPCU

E. M. HİSANOĞLU

İstanbul Mv.

Ziynet

Antalya Mv.

Emir Haluk Ayhan

Baki Sınır

Osman

Mehmet Karadag

Mustafa Mit

Saffet Sancaklı

Huri Okutay

Esposito Mv.

Mustafa

Kocaeli Mv.

Mustafa

Ahmet Kenan Tavukcu
Izmir Mv.

Oktaoğlu

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde son yıllarda hızla artış gösteren kadına yönelik şiddet ile ilgili gerçekleşen ve basında yer alan olaylar şüphesiz her birimizi üzmektedir. Şiddet olayları kesinlikle üzerinde hassasiyetle durulması ve ciddi tedbirler alınması gereken en önemli sorunlardan biridir. Ancak konuyla ilgili yapılacak çalışmaların başarıya ulaşması için soruna daha geniş perspektiften bakarak çalışma yapılacak alanın genişletilmesi gerekmektedir. Zira gerçekleşen şiddet olayları buzdağının görünen tarafıdır. Kadına yönelik şiddet fiziksel boyutla sınırlı kalmamakta, ekonomik, duygusal ve cinsel şiddet çoğunlukla ya dile getirilmemekte ya da göz ardı edilmektedir. Kadınlarımızın toplumsal alanda yaşadığı ekonomik, kültürel, siyasi, eğitim ve istihdam sorunları ayrıntılı olarak incelenecek kadar zengindir.

64. Hükümet programında ele alınan konular arasında, kadına yönelik şiddetin engellenmesi bağlamında özellikle ele alınması gereken erken yaşta evliliklerin engellenmesine yönelik yapılacak çalışmalar, aileye yönelik eğitim hizmetleriyle sınırlandırılmıştır. Erken dönemde, diğer bir deyişle çocuk evliliklerinde kız çocuklarının maruz kaldığı şiddetin diğer dönemdeki evliliklere göre daha yaygın olduğu gözden kaçmamalıdır. Uluslararası Kadın Araştırmaları Merkezinin yaptığı araştırmaya göre, çocuk yaşta evlenen kız çocuklarının diğer yaş gruplarındaki kadınlara göre fiziksel şiddete iki kat, cinsel şiddete ise üç kat daha fazla maruz kaldığı belirtilmektedir. Ayrıca çocuk gelinlerin uğradıkları fiziksel şiddetten dolayı eşlerini haklı görme olasılıkları da daha yüksektir. Bu durumda yaşanan şiddetin gizli kalma ihtimali yüksek olacaktır. İlerleyen süreçte ise tablo daha da kötüleşebilecek uygulanan şiddetin cinayet ile sonlanması riski oluşacaktır. Ayrıca depresif belirtilerin çocuk gelinlerde 18 yaş üstü evlilere göre daha yaygın olduğu ve intihar düşüncelerinin 10-17 yaşındaki evli çocuklarda evli olmayanlara göre daha yüksek olduğu görülmüştür.

TÜİK 2014 verilerine göre 16 -17 yaş arasında 1.670 erkek, 34.629 kız çocuğunun evlendiği bildirilmektedir. Ancak Türkiye’de evli olan çocuk sayısının 181.000 civarında olduğu bilgisi de mevcuttur. TÜİK araştırmalarını 16-17 yaş arasında sınırlandırmış ve bu araştırmayı resmi evlilik kayıtlarına göre yapmış bulunmaktadır. Maalesef ülkemizde çok daha erken yaşta çocuk evliliklerinin gerçekleştiğini ve bu evliliklerin hepsinin yasal olarak gerçekleşmediğini de bilmekteyiz.

Sorunun çözümü için Hukuk Sisteminde çocuk gelin kavramının tekrar ele alınarak kanuna göre değişiklik göstermesinin önüne geçilmelidir. Zira Türk Medeni Kanunu’na göre 17 yaşını doldurmamış kızlar, Çocuk Koruma Kanunu’na göre 18 yaşını doldurmamış kızlar, Türk Ceza Kanunu’na göre ise 15 yaşını doldurmamış kızlar çocuk gelin sayılmaktadırlar. Kanunlar arasındaki bu uyumsuzluk, geleneksel yaşayışa sahip ailelerin, kız çocuklarını erken yaşta evlendirmelerine karşı verilen tüm mücadeleleri sonuçsuz bırakmaktadır.

Erken yaşta evlenmek kız çocuklarının eğitim hayatının da sonlanmasına neden olmaktadır. Erken evliliklerin mağdurlarının daha fazla kız çocukları olduğu göz önüne alındığında, erken yaş evliliklerinin daha çok kız çocuklarının eğitimini yarıda kestiği öne sürülebilir. Bunun sonucunda ise toplumda kadın ve erkekler arasında var olan eşitsizlik daha da derinleşecek; kadının sosyal, kültürel ve ekonomik hayattaki gücü zayıflayacaktır.

Milli Eğitim Bakanlığının sunduğu bilgilere göre " 2013 yılında 174.625 öğrenci İlköğretim kurumlarını (ilkokul ve ortaokul) terk ederken, 2014 yılında İlköğretim kurumlarında öğrenim gören 234.932 öğrenci okulu terk etmiştir. Ancak açıklanan bilgilerde okulu terk eden öğrencilerin cinsiyet bilgileri sunulmamıştır.

Eğitime devam edemeyen kız çocuklarımızın sayısının ve terk nedenlerinin araştırılması, erken evlilik riskinin göz önüne alınarak kız çocuklarının korunması ve bu sorunun çözümüne yönelik daha ayrıntılı çalışmanın planlanması amacıyla Meclis Araştırma Komisyonu kurulması önem arz etmektedir.